

Důchody: Muži žádající o výchovné mají smůlu. Staraly se spíš ženy, odbývají je

3

8.2.2023

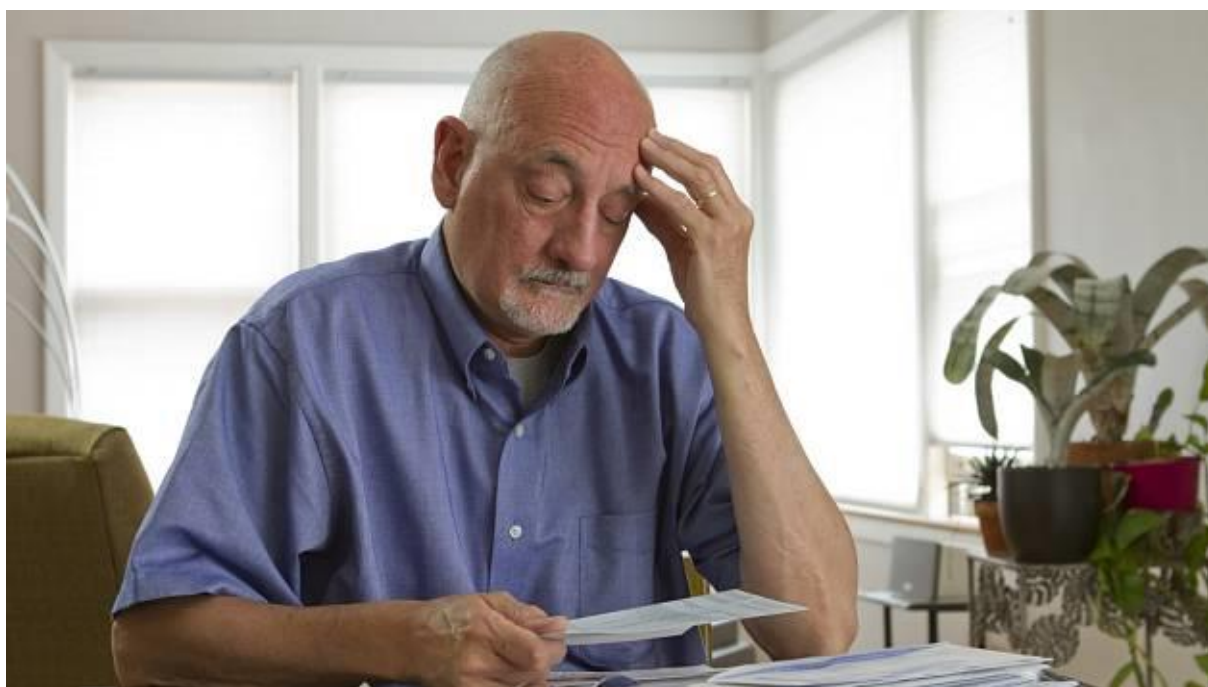

Jiří Janda

Redaktor

[Napište mi](#)

Pět set korun k důchodu za každé vychované dítě dalo naději na vyšší penzi řadě důchodců. Některé z nich však po podání žádosti o příspěvek čekalo zklamání. I když se na výchově dětí podíleli, z úřadu odešli s nepořízenou. Jde hlavně o muže. Takovým příkladem je třeba pan Petr K. z Kolína, který svůj případ popsal Deníku.

Pět set korun k důchodu za každé vychované dítě dalo naději na vyšší penzi řadě důchodců. Bohužel některé z nich po podání žádosti o příspěvek čekalo zklamání. Hlavně muže. |

Foto: Shutterstock

Devětašedesátiletý penzista s manželkou vychoval dvě děti. Protože jeho žena již zemřela, zažádal si coby vdovec o vyplácení výchovného sám. Na přepážce České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) jej ale čekala studená sprcha. „Bylo to jednoduché a strohé. Řekli mi, že na to nemám nárok,“ uvedl.

Podle úředníků totiž spočívala výchova dětí hlavně na jeho manželce. Zemřela až v době, kdy byli potomci dospělí a měli již své rodiny. „Prý bych měl nárok třeba kdyby se to stalo dříve, kdyby dětem byly tři, čtyři roky, a já je potom vychovával sám. V tomto případě se to ale na mě bohužel nevztahuje,“ posteskl si důchodce.

Názor úřednice potvrzuje i mluvčí ČSSZ Jitka Drmolová. „Jestliže výchovu dětí v největším rozsahu zajišťovala zesnulá manželka, nárok na zvýšení procentní výměry starobního důchodu o výchovné nevzniká,“ prohlásila.

Úředníci totiž obvykle o nároku na výchovné rozhodují podle jednoduchého klíče: Zjistí si z dokumentace, který z rodičů měl v době péče o malé děti výpadek příjmů. Obvykle to byla žena a muži dostávali od zaměstnavatele stejně peněz jako dřív. Z nich se jim proto vypočítal také vyšší důchod než jejich manželce. Nárok na výchovné má tedy zpravidla žena. Pokud je ale po smrti, zanikl tím i její nárok. Nelze jej přehodit na muže, který v minulosti žádný výpadek v příjmech neměl.

Odvolání existuje

Každý případ se ale posuzuje individuálně. Pokud se žadatel odmítnutý úředníky domnívá, že je v právu, může se podle Drmolové ještě odvolat. „Může podat jako řádný opravný prostředek buď písemné námitky nebo odvolání, kde uvede důvod svého nesouhlasu,“ vysvětlila Drmolová. Kam přesně mají takoví lidé své námitky adresovat, se dozvědí z písemného rozhodnutí, jímž byla jejich žádost zamítnuta.

Mnozí neúspěšní žadatelé o výchovné se však zřejmě spokojí s odpovědí úředníků, byť jen neradi. Jedním z nich je i pan Petr. „Já si myslím, že už je bezpředmětné zkoušet to ještě nějak zvrátit,“ poznamenal.

Předsedkyni Rady seniorů Lenku Desatovou podobné případy nepřekvapují. „Zejména za minulého režimu se o děti skutečně staraly hlavně ženy,“ vysvětlila Desatová.

Mužům se proto fakt, že se o děti starali více než jejich manželky, prokazuje obtížně. „Zvláště v případě, že žena již zemřela. Byla by však chyba, kdyby kvůli tomu nemělo být mužům výchovné přiznáváno vůbec. To by z našeho hlediska bylo velmi špatně,“ prohlásila.

Spory rozvedených

Celkem v prosinci loňského roku pobíralo starobní důchod 2,36 milionu lidí. Automaticky bez nutnosti žádat zvýšila ČSSZ důchod o výchovné téměř 1,4 milionu žen. Kromě toho si o přiznání výchovného dosud zažádalo přes 22 tisíc dalších lidí. Podle Drmolové se nevede speciální statistika toho, kolik z nich bylo mužů a **kolik žen**. „Vzhledem k tomu, že většině žen byl jejich starobní důchod zvýšen automatizovaně, a mužům nikoliv, lze předpokládat, že tyto žádosti o výchovné pocházejí především od mužů,“ míní mluvčí.

Desatová ovšem připomněla, že žádosti mohou pocházet rovněž od žen, které dosud pobíraly invalidní důchod. Také ony si o výchovné musí zažádat, stejně to do budoucna budou muset udělat všichni příští penzisté.

Podle Drmolové nelze vyloučit, že v některých případech, kupříkladu mezi rozvedenými rodiči, **mohou vzniknout spory** o to, který z nich bude mít na výchovné nárok. „Případy jednotlivých žádostí je nutné řešit individuálně po posouzení všech relevantních okolností a prověření dostupných důkazů,“ podotkla.

Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ) získaly možnost řešit takové případy až od okamžiku účinnosti příslušné novely zákona od 1. ledna. „Na některých OSSZ již byla sporná řízení v lednu zahájena, ČSSZ však není znám jejich přesný počet,“ dodala Drmolová.